

# Pracovní list k seriálu Birdwatching

## 4. Poznejte je po hlase

### A. Přiřaď správné hlasy - vyplňovačka

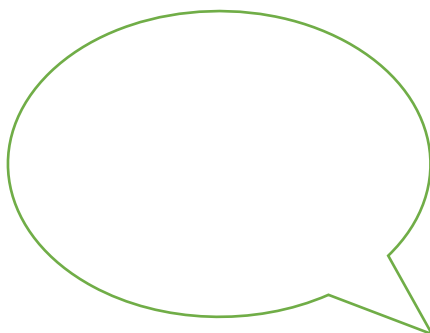
Lidé se odedávna snažili naučit rozeznávat ptačí hlasy. Aby jim to šlo lépe, vymysleli si pro jednotlivé ptačí písničky svá vlastní slova. Některá z nich se vžila a jsou obecně známá. Ty si ale můžeš vymyslet svá vlastní!

**Do prázdných bublin vepiš slova, která bývají přisuzována jednotlivým ptačím druhům.**

**Vybírej ze seznamu hlasů pod obrázky.** Pomoci ti může, když klikneš na odkaz na webovou stránku pořadu *Hlas pro tento den* Českého rozhlasu (odkaz je uveden u každého hlasu), kde si můžeš poslechnout nahrávky jednotlivých ptáků.

**Na prázdné řádky do rámečků si vepiš svůj vlastní kód.** Co ti písnička připomíná? Jaká tam slyšíš slova? Všímej si, jestli tóny klesají nebo stoupají, zda pták zpívá dlouho, nebo krátce, či jednotlivé kratší úseky stále opakuje.

1.

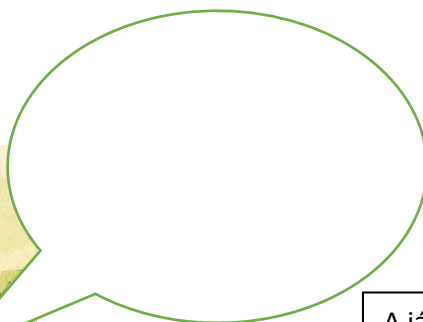


A já slyším:

---

---

2.

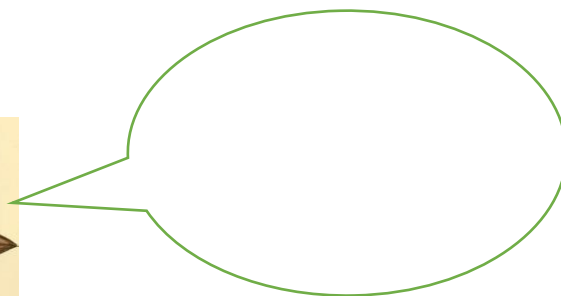


A já slyším:

---

---

3.

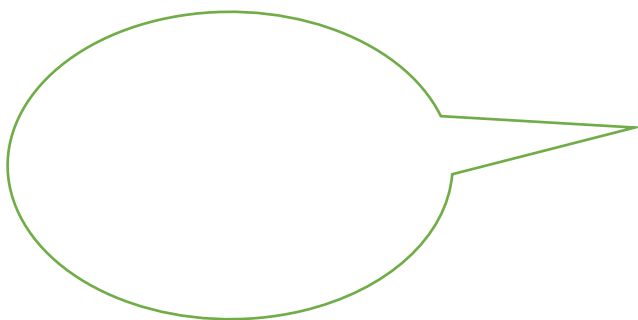


A já slyším:

---

---

4.

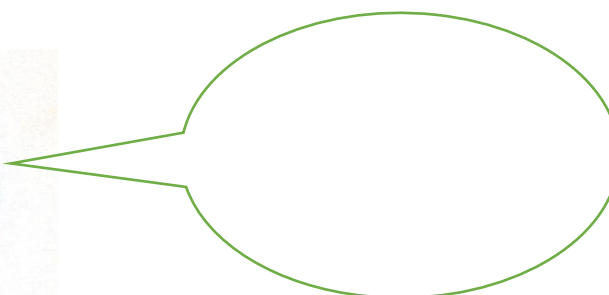
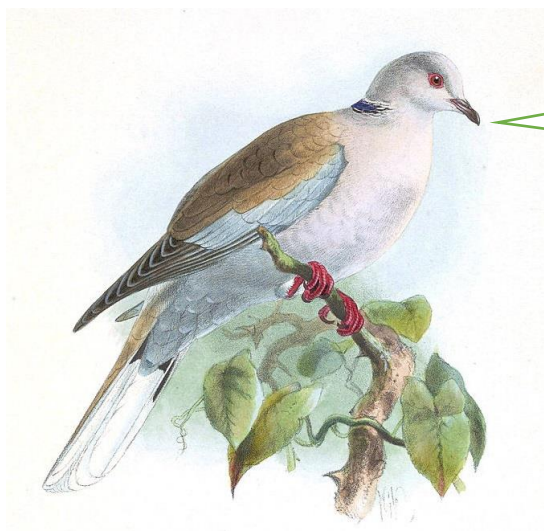


A já slyším:

---

---

5.



A já slyším:

---

---

6.

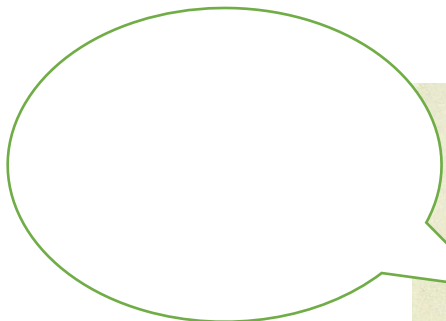


A já slyším:

---

---

7.



A já slyším:

---

---

8.



A já slyším:

---

---

**Seznam hlasů, ze kterých vyber do bublin ty správné pro jednotlivé druhy ptáků**

A) „Ku-ku, ku-ku“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/kuckacky/\\_zprava/kuckacka-obecna-video--14966](http://www.rozhlas.cz/hlas/kuckacky/_zprava/kuckacka-obecna-video--14966)

B) „Cip, cip, cip, cap, cap, cap“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-a/\\_zprava/budnicek-mensi--12263](http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-a/_zprava/budnicek-mensi--12263)

C) „Cukrů, cukrů“ nebo „Hu, hů, hu – hu, hů, hu“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/meckkozobi/\\_zprava/hrdlicka-zahradni-video--50842](http://www.rozhlas.cz/hlas/meckkozobi/_zprava/hrdlicka-zahradni-video--50842)

D) „Cicicicicíííí, cícicicicíííí“ („Kdybys tak, sedláčku, chcíp“)

[http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/\\_zprava/strnad-obecny--14627](http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/_zprava/strnad-obecny--14627)

E) „Pět peněz, pět peněz“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/hrabavi/\\_zprava/krepelka-polni--17680](http://www.rozhlas.cz/hlas/hrabavi/_zprava/krepelka-polni--17680)

F) „Krá, krá, krá, krá“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/\\_zprava/vrana-obecna--52964](http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/_zprava/vrana-obecna--52964)

G) „Co to je, co to je, co to je?“ Nebo: „Ty, ty, ty, ty! Ty, ty, ty, ty!“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/\\_zprava/sykora-babka--56427](http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/_zprava/sykora-babka--56427)

<http://www.xeno-canto.org/sounds/uploaded/RNMRWBXEZJ/XC361785-Glanskoppen%2C%20song%2C%20Molecaten%2C%20230317%200903%20uur.mp3>

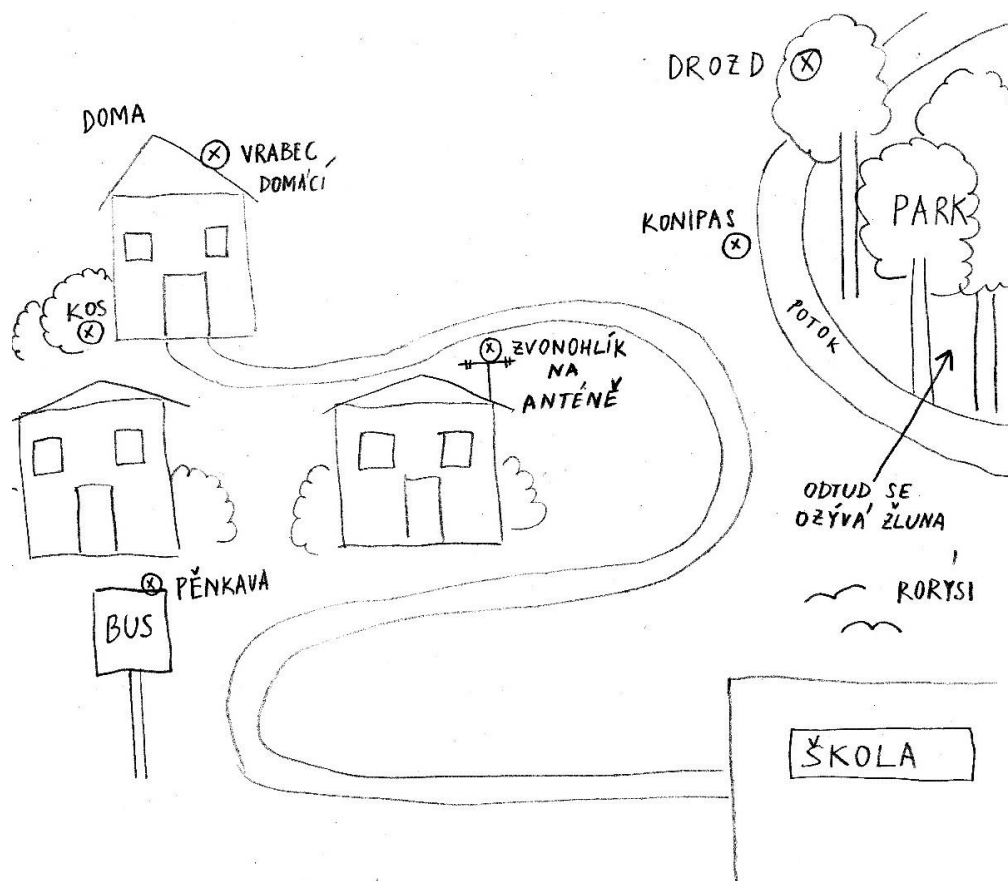
H) „Čimčarára, čim, čim, čim, čimčarára, čim, čim“

[http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/\\_zprava/vrabec-domaci-video--21278](http://www.rozhlas.cz/hlas/pevci-p/_zprava/vrabec-domaci-video--21278)

## B. Mapa: Co slyším cestou do školy

Namaluj si jednoduchý plánec či mapku své cesty do školy a zaznamenávej si do něj, odkud uslyšíš zpívat nějakého ptáka. Pokus se ho určit po hlase. Je to každý den stejné? Ptáci zpěvem obhajují svá teritoria, a tak časem poznáš, kde který pták bydlí. Budeš ho potkávat na téměř stejném místě a už se budeš těšit na jeho písničku, která ti třeba zpříjemní každodenní cestu.

*Jak může tvoje mapa vypadat:*



A co můžeš běžně slyšet cestou do školy? Našimi běžnými ptáky městských parků a venkovských zahrad, kteří mají výrazný hlas, jsou kromě těch v prvním úkolu také například:

**Pěnice pokřovní** – zpěv se ozývá z keře a na začátku zní, jako když startuje motor

**Kos černý** – flétnový zpěv, který slyšíme brzy zrána a v osvětlených ulicích i v noci

**Drozd zpěvný** – zpěv podobný kosovi, ale jednotlivé motivy zpěvu několikrát opakuje

**Sojka obecná** – chraplavě křičí

**Rehek domácí** – často zpívá ze střechy, na začátku písničky chraptí, než se rozezpívá

**Sýkora koňadra** – „cici bé-cici bé“ a mnoho dalších variant

**Pěnkava obecná** – všudypřítomný zpěv, nauč se ho!

**Zvonohlík zahradní** – zpívá dlouze z vrcholku střechy nebo na drátě a zní jako zvoneček

**Rorýs obecný** – táhlé, pronikavé hvízdání vysoko na nebi, je neustále v letu

**Konipas bílý** – prochází se po střeše, po okraji silnice nebo u potoka a radostně volá „tsilit-tsilit“

**Žluna zelená** – hlasitě se chechtá, opakuje „kli-kli-kli-kli“, které postupně klesá a zpomaluje

**Špaček obecný** – může tě zmást velmi bohatým repertoárem, píská a hvízdá, dokáže napodobovat různé zvuky a hlasy jiných ptáků

Procvičit se můžeš také hrou na stránkách České společnosti ornitologické [hry.birds.cz](http://hry.birds.cz)



## **Správné řešení**

### **A. Přiřaď správné hlasy – vyplňovačka**

- 1 – A** kukačka obecná
- 2 – G** sýkora babka
- 3 – H** vrabec domácí
- 4 – D** strnad obecný
- 5 – C** hrdlička zahradní
- 6 – F** vrána černá, vrána šedá
- 7 – B** budníček menší
- 8 – E** křepelka polní